

บทความ อ. ๖/๒๕๖๕  
วรรณพงศ์ คำดี

### หนังสือราชการเกี่ยวกับการดำเนินคดี

กระบวนการดำเนินคดีอาญาเมื่อขั้นตอนนักกฎหมาย ก่อนคดีเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาล ก็จะมีการติดต่อประสานงานระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ หนังสือราชการในขั้นตอนนี้จะสามารถขอได้หรือไม่ มาดูครับ

นาย ก เป็นผู้ถูกควบคุมตัวของหน่วยงาน A ต่อมาพนักงานสอบสวนหน่วยงาน B ได้ขออนุญาตนำตัวนาย ก ซึ่งเป็นผู้เสียหายในคดีอาญาอีกดีหนึ่งไปชี้สืบถึงที่เกิดเหตุ จำนวน ๓ รายการ คือ ๑) หนังสือที่หน่วยงาน B แจ้งหน่วยงาน A ไม่อนุญาตให้คัดถ่ายหนังสือของนักตัวชี้ที่เกิดเหตุ ๒) หนังสือที่หน่วยงาน A มีถึงหน่วยงาน B สอบถามว่าจะอนุญาตให้นาย ก คัดถ่ายหนังสือของนักตัวชี้ที่เกิดเหตุหรือไม่ และ ๓) หนังสือที่หน่วยงาน A แจ้งหน่วยงาน B ว่าไม่อนุญาตให้นำตัวนาย ก ไปชี้ที่เกิดเหตุในวันเวลาราชการ หน่วยงาน A ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลที่เกี่ยวเนื่องกับข้อมูลการดำเนินคดีอาญาที่ยังไม่เสร็จสิ้น การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประศิทธิภาพหรือไม่อาจสร้างความตุลาธรรม ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า เอกสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ เป็นหนังสือราชการที่ได้ต่อระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับข้อหาริอรณ์ผู้อุทธรณ์ข้อมูลข่าวสาร ส่วนรายการที่ ๓ เป็นหนังสือที่หน่วยงาน A อนุญาตให้หน่วยงาน B นำผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้เสียหายไปชี้สืบถึงที่เกิดเหตุ ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ ตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียและเกี่ยวข้องกับเอกสารราชการทั้ง ๓ ฉบับ จึงมีคำวินิจฉัยให้หน่วยงาน A เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ผู้อุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๙๗๗ / ๐๙ ๒๒๕๓ ๐๕๘๘ ([www.oic.go.th](http://www.oic.go.th)) ([wattanapong.k@opm.go.th](mailto:wattanapong.k@opm.go.th))

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๔๓/๒๕๖๕)

นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปรดใส่ ราชการไทยไว้ทุกจิต”

## ทำไม้ถึงขั้นการเสนอราคา

ปัญหาเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ก็ยังมีมาเรื่อย ๆ ผู้แพ้ก็ต้องมีข้อสงสัยถึงผู้ชนะว่า มีอะไรที่กว่าถึงได้รับ การคัดเลือก จะขอตรวจสอบข้อมูลของผู้ชนะการเสนอราคาได้แค่ไหน มาติดตามกันครับ

บริษัท A โดยนาย ก ซึ่งเป็นผู้แพ้การประกวดราคาก่อสร้างอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) โครงการซื้อรถบรรทุก ขยะมูลฝอย ขนาด ๖ ตัน แบบอัดท้าย จำนวน ๑ คัน ของหน่วยงาน B ได้มีหนังสือถึงหน่วยงาน B เพื่อขอข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับชุดยื่นเสนอราคาร่วมเอกสารรับรอง แคตตาล็อกหรือรูปแบบแสดงคุณลักษณะและหนังสือแต่งตั้ง ตัวแทนจำหน่ายของบริษัท C ผู้ชนะการเสนอราคา หน่วยงาน B แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และกรณีการเปิดเผยอาจทำให้เกิดการแข่งขันไม่เป็นธรรม นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสาร หน่วยงาน B ซึ่งแจ้งต่อคณะกรรมการฯ เนื่องด้วยว่า นาย ก ได้ยื่นอุทธรณ์ผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อกรมบัญชีกลาง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๘ วรรคสอง โดยคณะกรรมการ ของกรมบัญชีกลางมีมติไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ เป็นเอกสารที่ผู้เสนอราคาต้องยื่นประกอบการเสนอราคาก่อหน่วยงาน B เพื่อประกอบการตัดสินใจในการคัดเลือก ให้เป็นผู้ชนะการเสนอราคา และได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเสร็จสิ้นลงแล้ว จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยต่อบุคคล ที่ว่าไปอยู่แล้วโดยสภาพ ประกอบกับมิใช่เอกสารลับหรือเป็นเทคนิคในการเสนองานอันกระทบต่อผู้ชนะการเสนอราคา แต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียจากการเข้าเสนอราคาในครั้งนี้ จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลดังกล่าว เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปกป้องสิทธิของตน จึงวินิจฉัยให้หน่วยงาน B เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ โดยปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลที่ปรากฏในเอกสาร เช่น เลขบัตรประจำตัวประชาชน ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และหมายเลขอัญชีธนาคาร

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ / ๐๘ ๒๒๕๐ ๐๕๕๙ ([www.oic.go.th](http://www.oic.go.th)) ([wattanapong.k@opm.go.th](mailto:wattanapong.k@opm.go.th))

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับ ใช้กฎหมาย (ที่ สค ๑/๘๖๖๕)

นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลเปรี้ยว ราชการไทยไร้ทุจริต”

บทความ อ. ๑๐/๒๕๖๕  
วรรณพงศ์ คำดี

## สำนวนการสอบสวน

การขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนมีจำนวนมาก ซึ่งได้จัดทำบทความไปหลายครั้ง วันนี้ต้องนำบททวนอีกครั้ง เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติให้ครับ

นาย ก เป็นเจ้าหน้าที่ในองค์กรบริหารส่วนตำบล A ได้ถูกคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด กรณีตรวจสอบงานก่อสร้างโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้ายังสถานีสูบน้ำไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการและไม่อ่อนใช้ประโยชน์ ได้ตามวัตถุประสงค์ คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. จึงแจ้งให้องค์กรบริหารส่วนตำบล A ดำเนินการทำวินัยกับเจ้าหน้าที่จำนวน หลายคนราย นาย ก จึงมีหนังสือถึงองค์กรบริหารส่วนตำบล A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนกรณี ดังกล่าว องค์กรบริหารส่วนตำบล A ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า เป็นเอกสารลับของทางราชการ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘๐ ห้ามมิให้ เปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของบุคคล หากฝ่าฝืนจะมีโทษตามกฎหมาย นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการ บังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นสำนวนการสอบสวนกรณีดังกล่าว ซึ่งถือเป็นสำนวน การสอบสวนวินัยและให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษทางวินัยได้โดยไม่ต้องสอบสวนใหม่ ตามมาตรา ๓๑(๒) และมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ แม้กระบวนการทางวินัยยังไม่เสร็จสิ้นโดยองค์กรบริหารส่วนตำบล A ยังไม่ได้สั่งลงโทษผู้อุทธรณ์ แต่การเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารดังกล่าวมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับศักดิ์เชื่อของผู้อุทธรณ์ ที่จะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องสิทธิของตน การเปิดเผยจึงไม่กระทบหรือเป็นอุปสรรคต่อการพิจารณาสั่งลงโทษ ทางวินัยอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างใด จึงวินิจฉัยให้องค์กรบริหารส่วนตำบล A เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ โดยปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่งหรืออาชีพ ที่อยู่ หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน หมายเลขโทรศัพท์ ลายมือชื่อของพยาน

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๐๗๗ / ๐๘ ๒๒๕๐ ๐๕๘๘ ([www.oic.go.th](http://www.oic.go.th)) ([wattanapong.k@opm.go.th](mailto:wattanapong.k@opm.go.th))

คำวินิจฉัยคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๑๖/๒๕๖๕)

นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๐๗๗ / ๐๘ ๒๒๕๐ ๐๕๘๘  
“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”